

Voorwoord

Op verzoek van de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Damsterboord werd in 2014 de beleidsplancommissie opgericht. De commissie heeft twee kernwaarden geformuleerd en vanuit die waarden het beleidsplan voor de gemeente geschreven.

Het beleidsplan is goedgekeurd door de kerkenraad nadat het ter goedkeuring aan de gemeenteleden is voorgelegd. Het geeft richting aan de te maken beleidskeuzes.

Inleiding

Protestantse Gemeente Damsterboord

De Protestantse Gemeente Damsterboord maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland, die haar gestalte formuleert in artikel I van de kerkorde.

*De Protestantse Kerk in Nederland is
overeenkomstig haar belijden
gestalte van
de ene heilige apostolische en katholieke of algemene christelijke Kerk
die zich, delend in de aan Israël geschonken verwachting, uitstrekt naar de komst van het
Koninkrijk van God.*

De Protestantse Gemeente Damsterboord kent haar grond in artikel III van de kerkorde.

*Vanwege Gods genade
en krachtens zijn verbond
worden gemeenten vergaderd
rondom Woord en sacramenten.*

De Protestantse Gemeente Damsterboord is voortgekomen uit de fusie van de Hervormde Gemeente Oosterhunze en de Gereformeerde Kerk te Lewenborg. De gemeente strekt zich uit over een groot deel van de oude burgerlijke gemeente Noorddijk, nu gemeente Groningen. De dorpen Noorddijk, Oosterhoogebrug, Ruischerbrug, Klein Harkstede, Middelbert, Engelbert, Euvelgunne en Roodehaan horen erbij, samen met de stadswijken Lewenborg, Ulgersmaborg, Ruischerwaard, Drielanden en Zilvermeer.

De bestuurlijke en uitvoerende taken in de gemeente Damsterboord zijn voor een belangrijk deel toevertrouwd aan werkgroepen. De kerkenraad verbindt deze werkgroepen en bevordert dat de beleidsvoornemens en de uitvoering daarvan door de verschillende werkgroepen op elkaar afgestemd zijn, zoals in artikel V van de kerkorde omschreven.

Kernwaarden: verbinding en toegankelijkheid

In de eredienst klopt het hart van de gemeente Damsterboord. Aan de kerkdiensten wordt veel zorg besteed; er komt een trouwe groep van kerkgangers. Tegelijk zijn we ervan doordrongen dat ook op andere terreinen van het kerkelijk leven mensen met hart en ziel betrokken zijn bij geloof en kerk. We zoeken de verbinding daarin en willen in ons beleid alle verschillende vormen van betrokkenheid waarderen.

We hebben twee kernwaarden geformuleerd: **verbinding** en **toegankelijkheid**.

Met het woord verbinding willen we aangeven dat alle plannen en activiteiten in dit beleidsplan de verbinding zoeken. Dat geldt voor de leden onderling: hoe kan hun band bestendig en versterkt worden. Het geldt ook voor de samenleving waarin Damsterboord geroepen is: hoe kunnen we,

betrokken op de samenleving in onze stadswijk, in de stad als geheel en daarbuiten vanuit onze Bijbelse inspiratie een betrouwbare partner zijn. Zo willen we ook met andere kerken en kerkelijke gemeenten samen optrekken. Begin en eind van 'verbinding' zoeken we in de verbinding van de eeuwige God die zich in Christus aan de wereld schenkt.

Met het woord toegankelijkheid willen we aangeven dat we datgene wat groot is in alle eenvoud met elkaar en met anderen willen delen. De gemeente wordt bijeengeroepen tot heil van God en de wereld. Dat is het grote, de schat die we dienen, bewaren en delen. Dat willen we in eenvoud doen, in een toegankelijke eredienst, in aandachtig bezoekwerk, in behulpzaam diaconaat, in overzichtelijke vorming en in betrouwbaar partnerschap. De drempel is laag; onze kerkelijke gemeente wil toegankelijk zijn.

Het beleidsplan schetst hoe de gemeente de komende jaren meer verbinding kan zoeken en meer toegankelijk kan zijn. Voor de verdere uitwerking van het beleidsplan verwijzen we naar de werkplannen.

Eredienst

Achtergrond

In de eredienst klopt het hart van de kerkelijke gemeente (visienota). De gemeente Damsterboord is vertrouwd met de 'oecumenisch-protestantse liturgie'. Deze vorm van liturgie wordt enerzijds gekenmerkt door een nadruk op de verkondiging van het Woord en anderzijds door aandacht voor de liturgische vormen van de ongedeelde kerk. De kerkenraad draagt verantwoordelijkheid voor de kerkdiensten. In de huidige situatie zijn met name kerkenraadsleden betrokken bij de invulling en uitvoering van de diensten.

De eredienst is erop gericht de kerkganger te verbinden met God, met zichzelf (ziel) en met de anderen om hem/haar heen. De liturgie kan daarbij helpen. De eredienst is toegankelijk wanneer de verbinding ervaren wordt van het heil van God met het persoonlijk, kerkelijk en maatschappelijk leven.

Doel

In de komende periode willen we onze kerkdiensten blijven vieren met de vertrouwde liturgie, waarmee we ons verbonden voelen, en willen we ook open staan voor het putten uit andere bronnen om de toegankelijkheid te vergroten. We willen de verbinding vergroten door bij de voorbereiding en uitvoering van de eredienst meer mensen te betrekken, zowel volwassenen als kinderen. Waar we putten uit andere bronnen, willen we dat evalueren om te kijken of we daarmee verder kunnen.

Een eerste stap in het realiseren van deze doelen is het formeren van een werkgroep eredienst.

Pastoraat

Achtergrond

Pastoraat in de plaatselijke gemeente is de zorg en aandacht die de gemeenteleden voor elkaar hebben, omdat zij een gemeenschap in Christus vormen. Naar elkaar omzien en de ander horen en zien, ook buiten de gemeente, staan hierbij centraal. Richtinggevend hierbij zijn de Bijbelse beelden van de gastvrijheid (Hebreeënen 13:1), het verbonden zijn in het lichaam van Christus (1 Korintiërs 12:24b-27) en de goede Herder (Johannes 10:12-13).

Pastoraat komt in de eerste plaats tot uitdrukking in aandacht voor elkaars levensverhaal, voor de vragen die komen en blijven, de moeilijkheden en de vreugde, het verdriet en de hoop, het onoplosbare en de dankbaarheid. Pastoraat gebeurt belangeloos en dient geen ander doel dan de aandacht zelf. Kort gezegd: 'je aandacht is je boodschap'.

Pastoraat is een functie van de hele gemeente en gebeurt waar mensen elkaar aandacht schenken vanuit hun verbondenheid met de gemeente. Een groot deel gebeurt spontaan. Een ander deel wordt gestuurd vanuit de werkgroep pastoraat (namens de kerkenraad). Contactpersonen, (jeugd)ouderlingen en predikant organiseren dit pastoraat en voeren het in onderling overleg uit.

Het omzien naar elkaar gebeurt in de ontmoeting. Er zijn verscheidene mogelijkheden om elkaar te ontmoeten: in een individuele gesprek, tijdens een groepsgesprek, in informele ontmoeting of in en rond de eredienst.

De pastorale zorg zoekt actief verbinding met hen die het nodig hebben en wil zodanig toegankelijk zijn dat men ook uit zichzelf verbinding zoekt als men pastorale zorg nodig heeft.

Doel

In de komende periode willen we bekijken of er specifieke groepen zijn met wie we de verbinding kunnen vergroten door voor hen meer toegankelijk te zijn. Te denken valt aan het vergroten van contacten met hen die in onze buurt en ons stadsdeel wonen.

Jeugdwerk

Achtergrond

De werkgroep Pastoraat van de gemeente Damsterboord heeft een jeugdouderling, die met name een pastorale, communicatieve en coördinerende taak ten aanzien van kerk en jeugd heeft. Tijdens de erediensten op zondagmorgen is er voor de kinderen van 0 tot 4 jaar oppas en voor de kinderen van 4 tot 12 jaar kindernevendienst. Bij de kindernevendienst worden kinderen in aanraking gebracht met de verhalen uit de Bijbel. Voor kinderen van 10 tot 12 jaar is er voorafgaand aan Pasen viermaal kindercatechese. Het is een belangrijke taak jongeren bij hun eigen vragen over leven en geloof te brengen, die vragen te relateren aan wat de kerk met haar geloofsleer hierover zegt en zo tot eventuele antwoorden bij te dragen.

Er zijn momenteel weinig kinderen en jongeren in onze gemeente ingeschreven.

De verbinding van de kinderen met de gemeente wordt benadrukt tijdens de kindernevendienst doordat de kinderen bij het verlaten van de kerk het Licht van Christus meenemen en aan het einde van de dienst terugkomen in de kerk. De kinderen leveren daarnaast regelmatig een bijdrage aan verschillende diensten zoals de gezinsdienst, de oogstdienst, de kerstdienst, de gemeentezondag en de startzondag.

Doel

In de komende periode willen we de betrokkenheid van jongeren en gemeente op elkaar verbeteren. Daarvoor is stimuleren van betrokkenheid van gemeente en ouders met jeugdwerk van belang, evenals toegankelijk zijn van de kerk voor jeugd en hun ouders.

Vorming en toerusting

Achtergrond

Geloof komt niemand zomaar aanvlagen; het vraagt om inwijding (visienota). De gemeente is geroepen blijvend een lerende gemeenschap te zijn (kerkorde). Het is daarom van belang dat de gemeentelieden worden uitgenodigd om deel te nemen aan vormings- en toerustingswerk; enerzijds met het oog op hun geestelijke groei, anderzijds voor het vervullen van de taken van gemeente en kerk.

Vorming en toerusting zijn een taak van de werkgroep pastoraat. Op het gebied van vorming wordt een aantal activiteiten georganiseerd. Vorming en toerusting komen vooral aan de orde in de diverse gespreksgroepen, bij bezinningsonderwerpen in vergaderingen, op thema-avonden en in de

eredienst.

De vorming en toerusting van de predikant verloopt via de generale regeling voor de permanente educatie (kerkorde). De ambtsdragers kunnen voor hun vorming en toerusting gebruik maken van het aanbod van de Protestantse Kerk Nederland.

In vorming en toerusting streven we ernaar verbinding te zoeken, samen te zijn, met God, met onszelf en met elkaar. We willen hierbij toegankelijk zijn en wat groot is in eenvoud met elkaar en met anderen delen.

Doel

In de komende periode willen we zowel verbinding zoeken met de minder actieve leden als de verbinding bewaren met de actieve leden, om samen als gemeente te groeien. Daarvoor is het van belang de werkgroep Pastoraat hiervoor de ruimte te geven en de communicatie goed af te stemmen op de doelgroepen.

Diaconaat

Achtergrond

De diaconie heeft in het bijzonder de opdracht om Gods gerechtigheid en barmhartigheid in het leven van de gemeente en in de wereld concreet gestalte te geven en de gemeente te bepalen bij haar diaconale roeping. Uit de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan leren we dat ieder mens er mag zijn - ook de arme, de verslaafde, de vluchteling, de andersgelovige - als helper en als geholpene.

We leven in een tijd van individualisering, die als weerwoord oprechte betrokkenheid met mensen vraagt. Tegen een tendens van wantrouwen in, willen we ons werk doen met vertrouwen als gids. Daarom: vertrouw iemand die hulp vraagt; mensen vragen niet zomaar om hulp.

Het diaconaat heeft krachtens haar roeping als eerste taak daar te helpen waar acute nood heerst. Dit kan zowel in eigen gemeente, wijk en stad zijn, als in binnen- of buitenland (respectievelijk binnenlands- en werelddiaconaat). Daarnaast dragen de diakenen tezamen met de predikant en de ouderlingen verantwoordelijkheid voor de erediensten en hebben zij de taak de gemeente toe te rusten tot het vervullen van haar diaconale roeping.

De werkgroep diaconie wil netwerken vormen in de gemeente en in de samenleving in stad en wijk waarin de protestantse gemeente Damsterboord gesteld is en verbindingen leggen tussen mensen en organisaties. Zij wil door het hiervoor beschreven vertrouwen en door bekendheid van de gemeenteleden met de roeping van het diaconaat toegankelijk zijn.

Doel

In de komende periode willen we het diaconaat meer toegankelijk maken door de gemeenteleden attent te maken op de diaconie en uit te leggen hoe en waarvoor mensen een beroep kunnen doen op de diaconie. Juist nu voor mensen die op zorg zijn aangewezen, voor vluchtelingen en verslaafden, een onzekere periode is aangebroken met alle veranderingen in de regelgeving van zorg en vreemdelingenbeleid, achten we verbinding zoeken op wijk- en stadsniveau van belang voor onze taak. Daarnaast willen we de verbinding met de werkgroep pastoraat bewaren voor het coördineren van bloemengroeten, kerstgroeten en het verder in kaart brengen van het bieden van een vakantie voor mensen die zelden met vakantie kunnen gaan.

De diaconie wil verantwoord met haar vermogen omgaan. Er is ruimte om de komende jaren in te teren op het vermogen.

Communicatie en publiciteit

Achtergrond

Publiciteit is van belang voor zichtbaarheid: voor het informeren van mensen over de gemeente en haar erediensten en andere activiteiten. Het zorgt er ook voor dat mensen betrokken worden en blijven, en is daarmee een belangrijke schakel in de communicatie tussen gemeenteleden onderling en gemeente en kerkenraad.

Publiciteit is er momenteel in verschillende vormen. Er staan bekendmakingen en berichten op de gedrukte liturgie van de kerkdiensten. De gemeente Damsterboord neemt deel aan twee kerkbladen: 'Kerk in Stad' (protestantse kerken van de stad Groningen) en 'Rotonde' (Walfriedparochie en gemeente Damsterboord). Daarnaast heeft de gemeente een website. Tot slot worden de kerkdiensten vermeld in verschillende provinciale bladen, huis-aan-huis-bladen en dorpskranten.

Publiciteit brengt verbinding tot stand. De gemeente wordt toegankelijk voor haar leden en anderen wanneer zij zich op een juiste manier in de publiciteit weet te stellen.

Doel

In de komende periode willen we bezien hoe publiciteit ons verder kan helpen in het vergroten van de verbinding op verschillende niveaus: verbinding tussen gemeenteleden onderling, tussen werkgroepen binnen de gemeente, tussen gemeente en andere kerkgenootschappen, en tussen gemeente en wijk en stad. Daarnaast willen we bekijken of we de manier van publiciteit nog beter kunnen afstemmen op de verschillende doelgroepen, om hen beter te bereiken en om op die manier toegankelijk te zijn.

Communicatie en publiciteit zijn nu nog een taak van de werkgroep pastoraat. Het valt te overwegen om deze taak bij het scribaat onder te brengen.

De kosten van communicatie en publiciteit moeten inzichtelijk worden.

Beheer en financiën

Achtergrond

De taak van het college van kerkrentmeesters van de gemeente Damsterboord is de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente, voor zover niet van diaconale aard. De werkzaamheden van het college van kerkrentmeesters zijn erop gericht, dat het werk van de geloofsgemeenschap (vieringen, jongerenwerk, toerusting, pastoraat en apostolaat) en de keuzes die dit versterken, financieel gezien ook op de langere termijn doorgang kunnen vinden. De teruglopende ledenaantallen nopen tot beleidskeuzes die het ook voor een kleinere geloofsgemeenschap mogelijk maken de gemeente in financieel opzicht gezond te houden. Goed beheer en gezond financieel beleid zijn van belang voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verbinding van leden met de gemeente. Andersom kan verbondenheid van leden met de gemeente bijdragen aan een gezonde financiële situatie.

Doel

In de komende periode is de hoofddoelstelling een gezond financieel meerjarenbeleid te voeren, opdat de gemeente ook in de toekomst financieel gezien verder kan. Daartoe wordt een onderscheid gemaakt tussen het bezit (dat is geld, grond en gebouwen) wat de basis vormt om de gemeente in letterlijke zin onderdak net verlenen, en de jaarlijkse exploitatie (dat is de dekking van de kosten van gemeentelieven, en beroepskrachten), waarbij het streven zal zijn de exploitatie (datgene wat de gemeente daadwerkelijk doet) uit de opbrengsten van kerkbalans en collectes te kunnen betalen. Door het aanbrengen van deze scheiding kan de gemeente kiezen welke activiteiten voldoende belangrijk worden gevonden om ze als gemeente te willen betalen, zonder dat een kleine groep gemeenteleden in de toekomst onevenredig wordt belast met de kosten van het in stand houden van een kerk en/of bijgebouwen.

We willen de gemeenteleden daarom regelmatig informeren en daarmee de betrokkenheid, de verbinding, vergroten. Mede daardoor willen we de leden blijvend wijzen op hun financiële verantwoordelijkheden.

Bij onveranderde opbrengsten kerkbalans komen de mogelijkheden voor een gezond financieel beleid ernstig onder druk te staan zoals in de onderstaande prognosetabel is af te lezen.

De uitgaven worden hier weergegeven exclusief onderhoud gebouwen en goederen omdat we verwachten de komende jaren inkomsten en uitgaven op dit gebied zelfstandig in evenwicht te kunnen houden. Wanneer we noodgedwongen steeds meer geld aan het bezit moeten onttrekken zullen de gebouwen en goederen onvoldoende opleveren om dat vol te blijven houden.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leden	1263	1237	1231	1220	1200	1180	1100
Inkomsten uit de gemeente	58000	53500	49000	48500	47000	46000	445
Uitgaven tbv gemeente	150000	200000	205000	215000	220000	225000	225000

Ten aanzien van de gebouwen willen we door zorgvuldig met kapitaal om te gaan het veilig stellen van onderdak nu en voor de verre toekomst zo goed mogelijk garanderen.

Ten aanzien van het pastoraat willen we in blijven zetten op een 100% predikantsplaats, waarbij we ons realiseren dat bij afname van het aantal betalende leden dat eventueel opnieuw moet worden gezien.

We willen onze kerkrentmeesterlijke doelen jaarlijks vaststellen en evalueren. In geval van eventuele nieuwe ontwikkelingen in de gemeente en de omgeving, bijvoorbeeld bij de Walfriedparochie of bij de gemeente, willen we telkens de effecten daarvan op vastgoed en beheer en exploitatie van de gemeente evalueren en daarover een standpunt vormen.

Door een gunstig financieel klimaat hebben we in de afgelopen jaren Kerkenheem kunnen aankopen en verbouwen met instandhouding van ons kapitaal. De tekorten van de exploitatie konden worden aangevuld zonder ons lange termijn doel aan te tasten. Op dit moment is het financieel klimaat ongunstig en zij we niet meer in staat de inflatie bij te houden. Dat betekent dat we voor een gezonde exploitatie in de komende jaren een aanzienlijk groter beroep op de leden moeten doen om de activiteiten op het huidige nivo te handhaven.

Tot slot

In de komende periode willen we een verbonden en toegankelijke kerk zijn en blijven met onze gemeente en willen we bezien hoe we kerk zijn met anderen (oecumene; visienota) vorm kunnen geven.

Beleidsplancommissie, augustus 2014

Lucia Driessen, Geert Hielema, Dennis van der Laan, Welmoed Rijskamp, Reitze Sybesma, Petra Visser, Andrea Werkman en dominee Jan Wilts